

Stadsbyggnadskontoret
Tomas Johnsson
Ark. SAR/MSA
Stadsarkitekt
0280-18169

KS/2025:139

**Remiss, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet:
Trafikverkets rapport – Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer
med allmän trafikplikt
(LI2025/00230)**

Inledning

Malung-Sälens kommun har fått möjlighet att yttra sig över Trafikverkets redovisning av regeringsuppdrag: Ökat regionalt inflytande avseende flyglinjer med allmän trafikplikt

Under arbetet med remissen har Malung-Sälens kommun även fått ta del av ett förslag till yttrande från Sveriges kommuner och regioner. SKR framför synpunkter på Trafikverkets rapport som är mycket väl avvägda och viktiga att föra fram. Malung-Sälens kommun ställer sig bakom de synpunkter som SKR för fram. Malung-Sälens kommun instämmer i bedömningen att regeringen har identifierat en grundläggande problematik, nämligen att det inte tas tillräcklig hänsyn till regionala perspektiv inför beslut om allmän trafikplikt. Mera hänsyn behöver tas till detta.

I grunden är Trafikverkets förslag om en separat process för att hantera ytterligare icke-statliga flyglinjer positivt. Det innebär fördelar att detta inte knyts till Trafikverkets ordinarie utredningsprocess. Det finns en risk med regional medfinansiering, och det är att under ett längre tidsperspektiv kan den ekonomiska bördan alltmer komma att flyttas från staten till kommuner. Det är positivt att Trafikverket förordar att ansökningar om trafikplikt hanteras löpande, och inte integreras i den översyn som görs vart fjärde år. Det är också positivt att ett eventuellt beslut att avslå förslag till allmän trafikplikt ska kunna överklagas.

Det saknas en översyn av tillgänglighetskriterierna

Det är en stor brist att utredningen inte omfattar en översyn av Trafikverkets tillgänglighetskriterier. Malung-Sälens kommun har vid tidigare tillfällen, bl a vid utredningen om allmän trafikplikt i oktober 2023, påpekat brister i dessa kriterier. De kriterier som används är inte framtagna med avseende på den typ av arbetsmarknad som finns i kommuner med stor besöksnäring. De tillgänglighetsförbättringar som anses berättiga till trafikplikt bygger på en traditionell syn att näringslivets största behov alltid finns i centralorten. Allmän trafikplikt får införas för flyglinjer till en flygplats som betjänar ett ytterområde eller utvecklingsområde. Som exempel kan nämnas att kommissionen anser att ett ytterområde är ett område som det är svårt att ta sig till från huvudstaden. I fallet med Sälensfjällen finns inga alternativ till bil. Vägarna är bitvis bristfälliga, och under högsäsong överbelastade.

Malung-Sälens kommun arbetar intensivt med frågan om etablering av järnväg, men en sådan ligger ännu en bit in i framtiden. För att diversifiera näringslivet till att omfatta även näringar som inte är direkt kopplade till besöksnäringen är det av vikt att man inte upplever Sälen som allt för långt bort och isolerat. Ett av kriterierna för huruvida trafikplikt inte kan anses nödvändig är om befintliga tågförbindelser betjänar sträckan med en restid på mindre än tre timmar. Trafikverket identifierar på sätt och vis huvudproblemet i beskrivningen av hur det går till när Trafikverket identifierar tillgänglighetsbrister. Tillgänglighetsanalysen avser att studera vilka kommuner som kan få en förbättrad tillgänglighet med flyg. Denna analys bygger, som tidigare nämnts, allt för mycket på centralortens förutsättningar. Beträffande kriterium nr. 8 – besöksnäring – framgår tydligt att kriteriet vid behov kan användas för annan ort än huvudorten om väsentliga delar av kommunens besöksnäring är lokaliserad där. Tyvärr upplever Malung-Sälens kommun att man inte tar hänsyn till detta i erforderlig utsträckning när kriterierna används i praktiken.

Malung-Sälens kommun bifogar till detta remissvar även vårt tidigare svar:

Remissyttrande över ärende: 2020/129779

- Utredning om allmän trafikplikt avseende flyg från oktober 2023

I det yttrandet, framtaget inför eventuellt beslut om allmän trafikplikt, utvecklar vi resonemanget kring de brister vi upplever finns i Trafikverkets kriterier.

Malung-Sälens kommun vill understryka följande:

- Det är mycket viktigt att inte kostnaden för allmän trafikplikt vältras över på kommuner och regioner som en följd av minskade statliga anslag.

- Det är likaså viktigt att staten redan nu förbereder sig på en grön omställning inom luftfart, och ekonomiskt stödjer de regionala flygplatserna i denna omställning. Detta oavsett om flygplatserna är privatägda eller ej.